

Прва основна школа краља Петра II
Ужице

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ 2018/2019 -2021/22.

**ТРЕЋИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И
ВАСПИТАЊА**

Фонд часова по наставним предметима у III разреду основног образовања

Ред. број	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ТРЕЋИ РАЗРЕД	
		Нед.	Год.
1	Српски језик	5	180
2	Енглески језик	2	72
3	Математика	5	180
4	Природа и друштво	2	72
5	Свет око нас	-	-
6	Ликовна култура	2	72
7	Музичка култура	1	36
8	Физичко васпитање	3	108
Укупно : А		20	720
Ред. број	Б. ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ		
1	Верска настава	1	36
2	Грађанско васпитање	1	36
	Б. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ		
1	Чувари природе	1	36
Укупно : Б		2	72
Укупно : А+Б		22	792
Ред. број	В. ОБЛИК ОБРАЗОВНО - ВАСПИТНОГ РАДА		
1	Редовна настава	22	792
2	Допунска настава	1	36
3	Додатни рад	-	-
Укупно : А+Б+В		23	828
Ред. број	Г. ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА		
1	Час одељ. старешине	1	36
2	Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности	1	36
3	Настава у природи	7-10 дана	
УКУПНО			900

Планирана је реализација наставе у природи – време: април – јун 2019.

СВРХА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА ЗА ТРЕЋИ РАЗРЕД ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА:

- квалитетно образовање и васпитање, које омогућава стицање језичке, математичке, научне, уметничке, културне, здравствене, еколошке и информатичке писмености неопходне за живот у савременом и сложенем друштву.
- развијање знања, вештина, ставова и вредности које оспособљавају ученика да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијале, поштује друге особе и њихов идентитет, потребе и интересе, уз активно и одговорно учешће у економским, друштвеном и културном животу и допринос демократском, економском и културном развоју друштва.

ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА ЗА ТРЕЋИ РАЗРЕД ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА:

- развој интелектуалних капацитета и знања деце и ученика нужних за разумевање природе, друштва, себе и света у коме живе, у складу са њиховим развојним потребама, могућностима и интересовањима;
- подстицање и развој физичких и здравствених способности деце и ученика;
- оспособљавање за рад, даље образовање и самостално учење, у складу са начелима сталног усавршавања и начелима доживотног учења;
- оспособљавање за самостално и одговорно доношење одлука које се односе на сопствени развој и будући живот;
- развијање свести о државној и националној припадности, неговање српске традиције и културе, као и традиције и културе националних мањина;
- омогућавање укључивања у процесе европског и међународног повезивања;
- развијање свести о значају заштите и очувања природе и животне средине;
- усвајање, разумевање и развој основних социјалних и моралних вредности демократски уређеног, хуманог и толерантног друштва;
- уважавање плурализма вредности и омогућавање, подстицање и изградња сопственог система вредности и вредносних ставова који се темеље на начелима различитости и добробити за све;
- развијање код деце и ученика радозналости и отворености за културе традиционалних цркава и верских заједница као и етничке и верске толеранције, јачање поверења међу децом и ученицима и спречавање понашања која нарушавају остваривање права на различитост;
- поштовање права деце, људских и грађанских права и основних слобода и развијање способности за живот у демократски уређеном друштву;
- развијање и неговање другарства и пријатељства, усвајање вредности заједничког живота и подстицање индивидуалне одговорности.

ГЛОБАЛНО ПЛАНИРАЊЕ – ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ
ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

СРПСКИ ЈЕЗИК						
бр. наст. теме	Наставна тема	Број часова				Укупно по теми
		обрада	вежбање/ утврђив.	системат.	провере	
1.	ЈЕЗИК	29	16	4	6	55
2.	КЊИЖЕВНОСТ	54	37	1	1	93
3.	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	7	22	1	2	32
Укупно		90	75	6	9	180

Провере остварености стандарда постигнућа за обавезни предмет српски језик реализоваће се у току месеца јануара и маја, у оквиру планираних провера, а на нивоу Стручног актива урадиће се анализа. У току шк.године, на часовима утврђивања, вежбања и ситематизације градива радиће се на остваривању истих.

*****ЈАНУАР – СТАНДАРДИ:** Језик, Језичка култура
 *****МАЈ – СТАНДАРДИ:** Језик, Књижевност, Језичка култура
 *** **може доћи до промене – време реализације, разлог: темпо напредовања**

МАТЕМАТИКА						
бр. наст. теме	Наставна тема	БРОЈ ЧАСОВА				Укупно по теми
		обрада	вежбање/ утврђив.	системат.	провера	
I	ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ ДО 1000	74	47	8	6	135
II	ГЕОМЕТРИЈА Геометријски објекти и њихови међусобни односи	18	11	3	2	34
III	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	6	3	1	1	11
Укупно		98	61	12	9	180

Провере остварености стандарда постигнућа за обавезни предмет математику реализоваће се у току месеца јануара и маја, у оквиру планираних провера, а на нивоу Стручног актива урадиће се анализа. У току шк.године, на часовима утврђивања, вежбања и ситематизације градива радиће се на остваривању истих.

*****ЈАНУАР – СТАНДАРДИ:** Природни бројеви до 1000, Мерење и мере
 *****МАЈ – СТАНДАРДИ:** Природни бројеви до 1000, Мерење и мере, Геометрија
 *** **може доћи до измена – време реализације, разлог: темпо напредовања**

ПРИРОДА И ДРУШТВО						
бр. наст. теме	Наставна тема	Број часова				Укупно по теми
		обрада	утврђив.	систем.	провере	
1.	ПРИРОДА - ЧОВЕК - ДРУШТВО	24	9	2	2	37

2.	КРЕТАЊЕ У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ	6	3	1	1	11
3.	НАШЕ НАСЛЕЂЕ	3	2	1	1	7
5.	ЉУДСКА ДЕЛАТНОСТ	5	2	1	/	8
4.	МАТЕРИЈАЛИ ЊИХОВА УПОТРЕБА	5	2	1	1	9
Укупно		42	19	6	5	72

Провере остварености стандарда постигнућа за обавезни предмет природа и друштво реализоваће се у току месеца маја, у оквиру планиране провере, а на нивоу Стручног актива урадиће се анализа. У току шк.године, на часовима утврђивања и ситематизације градива радиће се на остваривању истих.

*****МАЈ – СТАНДАРДИ:** све области

МУЗИЧКА КУЛТУРА					
бр. наст. теме	Наставна тема	Број часова			Укупно по теми
		обрада	утврђив.	систем.	
1.	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ (певање по слуху и свирање)	15	6	2	23
2.	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	3	5	/	8
3.	СТВАРАЊЕ МУЗИКЕ	1	4	/	5
Укупно	3 теме	19	15	2	36

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ					
бр. наст. теме	Наставна тема	Број часова			Укупно по теми
		обучавање	увежбав.	провере	
1.	АТЛЕТИКА	8	20	3	31
2.	ВЕЖБЕ НА СПРАВАМА И ТЛУ	8	27	3	38
3.	РИТМИЧКА ГИМНАСТИКА И НАРОДНИ ПЛЕС	9	4	/	13
4.	ОСНОВИ ТИМСКИХ ИГАРА	3	4	/	7
5.	ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ	2	1	/	3
6.	ЕЛЕМЕНТАРНЕ И ШТАФЕТНЕ ИГРЕ	2	14	/	16
Укупно		32	70	6	108

ЛИКОВНА КУЛТУРА				
бр. наст. теме	Наставна тема	Број часова		Укупно по теми
		обрада	вежбање.	

1.	ЛИКОВНЕ ПОРУКЕ КАО МОГУЋНОСТ СПОРАЗУМЕВАЊА	5	3	8
2.	КОМПОЗИЦИЈА И ПОКРЕТ У КОМПОЗИЦИЈИ	6	4	10
3.	ОРНАМЕНТИКА	6	10	16
4.	ПРОСТОР – ПОВЕЗИВАЊЕ РАЗНИХ ОБЛИКА У ЦЕЛИНУ	6	4	10
5.	ОДАБИРАЊЕ СЛУЧАЈНО ДОБИЈЕНИХ ЛИКОВНИХ ОДНОСА ПО ЛИЧНОМ ИЗБОРУ УЧЕНИКА	6	2	8
6.	ПЛАКАТ, БИЛБОРД, РЕКЛАМА	4	4	8
7.	КОРИШЋЕЊЕ РАЗНИХ МАТЕРИЈАЛА ЗА КОМПОНОВАЊЕ	6	6	12
Укупно		39	33	72

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ			
бр. наст. теме	Тема	Наставни садржаји (тип часа – радионица)	Укупно по теми
1.	САРАДЊА	Подстицање групног рада, договарање о сарадњи са вршњацима и одраслима	2
2.	УВАЖАВАЊЕ РАЗЛИЧИТОСТИ	Уважавање различитости и особености; уочавање и превазилажење стереотипа везаних за пол, узраст, изглед, понашање, порекло	9
3.	ПРИЈАТЕЉСТВО	Пријатељство и моралне дилеме у вези са тим; развијање појма пријатељства и моралног расуђивања (крађа, лаж)	5
4.	ПОЈЕДИНАЦ И ЗАЈЕДНИЦА	Појединац и заједница; правила која регулишу живот у заједници; права и одговорности; договарање	9
5.	РЕШАВАЊЕ СУКОБА	Заштита од насиља: ненасилно решавање сукоба	3
6.	ОДГОВОРНОСТ	Развијање моралног расуђивања	4
7.	ЕКОЛОШКА СВЕСТ	Развијање еколошке свести; брига о животињама и биљкама	3
8.	РЕЗУЛТАТИ РАДА	Евалуација	1
УКУПНО			36

ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

ЧУВАРИ ПРИРОДЕ					
бр. наст. теме	Наставна тема	БРОЈ ЧАСОВА			Укупно по теми
		обрада	утврђив.	систем.	
1.	ЖИВОТНА СРЕДИНА	4	2	/	6

2.	ПРИРОДНЕ ПОЈАВЕ И ПРОМЕНЕ У ЖИВОТНОЈ СРЕДИНИ	4	1	/	5
3.	ЗАГАЂИВАЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	6	2	/	8
4.	ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЗАШТИТА ЗДРАВЉА	7	9	1	17
Укупно		21	14	1	36

ОД ИГРАЧКЕ ДО РАЧУНАРА					
бр. наст. теме	Наставна тема	БРОЈ ЧАСОВА			Укупно по теми
		обрада	утврђив.	систем.	
1.	ПРАВИМО, КОНСТРУИШЕМО	3	3	/	6
2.	ИГРАМО ИГРИЦЕ	2	2	/	4
3.	КОМПЈУТЕРСКИ БУКВАР	2	2	/	4
4.	ИГРАМО СЕ И ЦРТАМО	3	3	/	6
5.	ПИШИ-БРИШИ	2	2	/	4
6.	РАЧУНАМО-РАД СА КАЛКУЛАТОРОМ	2	2	/	4
7.	КРЕИРАМО И СТВАРАМО	3	5	/	8
Укупно		17	19		36

НАРОДНА ТРАДИЦИЈА					
бр. наст. теме	Наставна тема	БРОЈ ЧАСОВА			Укупно по теми
		обрада	утврђив.	систем.	
1.	ПИТАЈ СВОЈУ БАКУ	4	1	/	5
2.	РАДОВИ И ПРАЗНИЦИ	4	2	/	6
3.	ХЛЕБОВИ И ИСХРАНА	3	1	/	4
4.	БИЉКЕ И ПРОЛЕЋНО ЛЕКОВИТО БИЉЕ	2	1	/	3
5.	КУЋА	3	1	/	4
6.	ТРАДИЦИОНАЛНИ ЗАНАТИ	11	3	/	14
Укупно		27	9	/	36

РАСПОРЕД ПИСМЕНИХ ПРОВЕРА У ТРЕЋЕМ РАЗРЕДУ – мења се сваке школске године

предмет / месец	СРПСКИ ЈЕЗИК	МАТЕМАТИКА	СВЕТ ОКО НАС
септембар	-2.недеља (иницијални тест); - 4.недеља (диктат)	-3.недеља (иницијални тест); - 5.недеља	-2.недеља (иницијални тест)
октобар	-5.недеља	-2.недеља	-4.недеља
новембар	-4.недеља (писмени задатак)	-1.недеља	
децембар	-4.недеља	-1.недеља	-3.недеља
јануар	-3.недеља (ПСП)	-2.недеља (ПСП)	
фебруар			
март	-3.недеља (писмени задатак)	-2.недеља	-3.недеља
април	-3.недеља	-1.недеља	
мај	-3.недеља (ПСП)	-4.недеља (ПСП)	-4.недеља (ПСП)
јун			

**ТЕМАТСКА СТРУКТУРА , СВРХА, ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ПРОГРАМА
ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА**

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

С Р П С К И Ј Е З И К

Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине.

Задаци наставе српског језика:

- развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује;
- основно описмењавање најмлађих ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског књижевног језика;
- поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика;
- упознавање језичких појава и појмова, овладавање нормативном граматиком и стилским могућностима српског језика;

- оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникационим ситуацијама (улога говорника, слушаоца, саговорника и читаоца);
- развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књижевној уметности;
- развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза;
- увежбавање и усавршавање гласног читања (правилног, логичког и изражајног) и читања у себи (доживљајног, усмереног, истраживачког);
- оспособљавање за самостално читање, доживљавање, разумевање, свестрано тумачење и вредновање књижевноуметничких дела разних жанрова;
- упознавање, читање и тумачење популарних и информативних текстова из илустрованих енциклопедија и часописа за децу;
- поступно, систематично и доследно оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текста;
- развијање потребе за књигом, способности да се њоме самостално служе као извором сазнања; навикавање на самостално коришћење библиотеке (одељењске, школске, месне); поступно овладавање начином вођења дневника о прочитаним књигама;
- поступно и систематично оспособљавање ученика за доживљавање и вредновање сценских остварења (позориште, филм);
- усвајање основних теоријских и функционалних појмова из позоришне и филмске уметности;
- упознавање, развијање, чување и поштовање властитог националног и културног идентитета на делима српске књижевности, позоришне и филмске уметности, као и других уметничких остварења;
- развијање поштовања према културној баштини и потребе да се она негује и унапређује;
- навикавање на редовно праћење и критичко процењивање емисија за децу на радију и телевизији;
- подстицање ученика на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво;
- подстицање, неговање и вредновање ученичких ваннаставних активности (литерарна, језичка, рецитаторска, драмска, новинарска секција и др.);
- васпитавање ученика за живот и рад у духу хуманизма, истинољубивости, солидарности и других моралних вредности;
- развијање патриотизма и васпитавање у духу мира, културних односа и сарадње међу људима.

Оперативни задаци:

- овладавање техником читања и писања на оба писма;
- савладавање просте реченице (појам, главни делови);
- стицање основних појмова о именицама, придевима и глаголима;
- постепено увођење у тумачење основне предметности књижевног дела (осећања, догађаји, радње, ликови, поруке, језичко-стилске карактеристике);
- овладавање усменим и писменим изражавањем према захтевима програма (препричавање, причање, описивање, извештавање);
- постепено упознавање методологије израде писменог састава.

Тематска структура- 180 часова

Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно-васпитном раду	Основни организациони облици рада	Циљеви и задаци садржаја програма	Корелација
1.Књижевност - лектира - читање текста - тумачење текста - књижевни појмови - функционални појмови	93	- слушање - читање текстова - активно учествовање у причању - рецитоване - драматизација	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	- увежбавање и усавршавање гласног читања (правилног, логичког и изражајног) и читања усеби (доживљајног, усмереног, и истраживачког)	СЈ (Језичка култура), МК (Извођење музике, Слушање музике) ПД (Жива и

				- оспособљавање за самостално читање, доживљавање, разумевање, свестрано тумачење и вредновање књижевно уметничких дела разних жанрова - поступно и систематично оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање текста - развијање потребе за књигом, способности да се њоме самостално служи	нежива природа),
2. Језик - граматика - правопис - ортоепија	55	- активно слушање - састављање реченица - именује и чита слова латинице - писање по диктату	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	- поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика - упознавање језичких појава и појмова, овладавање нормативном граматиком и стилским могућностима српског језика	СЈ (Језичка култура, Књижев) ПД (Жива и нежива природа),
3. Језичка култура - основни облици усменог и писменог изражавања - усмена и писмена вежбања	32	- слушање - посматрање - упоређивање и манипулисање сликама - активно учествује у причању - посматра слике и склапа причу - описује на основу онога што је видео, осетио, доживео - пише састав	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	- развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво, усмено и писмено изражавање; богаћење речника, језичког и слилског израза - оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникативним ситуацијама (улога говорника, слушаоца, саговорника)	СЈ (Језик Књижев) ПД (Жива и нежива природа), МК ЛК

НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

- Основни програмски захтеви у настави српског језика остварују се у концентричним круговима и континуираним нивовима изучавајући језичке садржаје поступно и селективно;
- Поступност је обезбеђена избором и распоредом наставних садржаја, а ниво програмског захтева је описно формулисање (запажање, уочавање, усвајање, појам, препознавање, разликовање, употреба, информативно);

- Селективност се остварује избором и распоредом најосновнијих језичких законитости чије тумачење се заснива на њиховој функцији у комуникацији;
- У настави граматике примењиваће се следећи поступци:
 - подсицање свесне активности и мисаоног осамостаљивања ученика;
 - сузбијање имитаторских склоности на битним својствима и стилским функцијама језичких појава;
 - заснивање тежишта наставе на битним својствима и стилским функцијама језичких појава;
 - уважавање ситуационе условљености језичких појава;
 - повезивање наставе језика са доживљавањем уметничког текста;
 - откривање стилске функције, односно изражајности језичких појава;
 - коришћење уметничких доживљаја као подстицај за учење матерњег језика;
 - систематска и осмишљена вежбања з говору и писању;
 - ефикасно превазилажење нивоа препознавања језичких појава;
 - неговање примењеног знања и умења;
 - континуирано повезивање знања о језику са непосредном говорном праксом;
 - остваривање континуитета у систему правописних, стилских вежбања;
 - побуђивање учениковог језичког израза животним ситуацијама;
 - указивање на граматичку сачињеност стилских изражајних средстава;
 - коришћење прикладних илустрација;
- Основни поступци у остваривању програма из књижевности чине читање, тумачење текста и изражајно исказивање напамет научног текста, ова знања и умњћа имају функционалну улогу у свим наставним областима и у функцији су даљег усавршавања техника читања (гласно, изражајно, тихо или у себи, односно усмерено, истраживачко, продуктивно, аналитичко, информативно читање и сл.);
- Текст метода је у функцији савладавања брзог читања у себи с разумевање,, доприноси да ученици читају флексибилно, усклађују брзину са циљем читања и карактеристикама текста
- Изражајно казивање је у функцији развоја говорне културе ученика користе се вежбе изражајног казивања „очи у очи“ и логичко усвајање текста, никако механичко;
- При тумачењу текста ученике подстицати на изношење ставова и судова о књижевном делу на основу чињеница из текста и на тај начин се подстиче изражавачки дух и критички став ученика, активна улога ученика у проучавању књижевног дела;
- Обрада одговарајућих текстова ученици усвајају књижевне појмове (родољубива песма) као и функционални (узрок, услов, порука, особина и сл.);
- Основни поступак при реализацији области језичке културе чине разне језичке игра, вежбе, описивања писмених радова, аутодиктат, препричавање и причање.

Листа образовних стандарда

НАСТАВНА ТЕМА	ОПШТИ СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА		
	основни ниво	средњи ниво	напредни ниво
1. ГОВОРНА КУЛТУРА	1CJ.0.1.1. познаје основна начела вођења разговора: уме да започне разговор, учествује у њему и оконча га; пажљиво слуша своје саговорнике 1CJ.0.1.2. користи форме учтивог обраћања 1CJ.0.1.3. казује текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха, без тзв. „певушења“ или „скандирања“ 1CJ.0.1.4. уме да преприча изабрани наративни или краћи информативни текст на основу претходне израде плана текста и издвајања значајних делова или занимљивих детаља 1CJ.0.1.5. уме самостално (својим речима) да описује и да прича на задату тему: држи се теме, јасно структурира казивање (уводни, средишњи и завршни део казивања), добро распоређујући основну информацију и додатне информације 1CJ.0.1.6. уме на занимљив начин да почне и заврши своје причање 1CJ.0.1.7. уме у кратким цртама да образложи неку своју идеју		

<p>2. ВЕШТИНА ЧИТАЊА И РАЗУМЕВАЊА ПРОЧИТАНОГ</p>	<p>1CJ.1.2.1. влада основном техником читања ћириличног и латиничког текста 1CJ.1.2.2. одговара на једноставна питања у вези са текстом, проналазећи информације експлицитно исказане у једној реченици, пасусу, или у једноставној табели (ко,шта,где, када, колико и сл.) 1CJ.1.2.3. препознаје да ли је тражена информација, која може да буде исказана на различите начине (синонимија, парафраза), садржана у тексту 1CJ.1.2.4. познаје и користи основне делове текста и књиге (наслов, пасус, име аутора; садржај, речник) 1CJ.1.2.5. одређује основну тему текста 1CJ.1.2.6. разуме дословно значење текста 1CJ.1.2.7. разликује књижевноуметнички од информативног текста 1CJ.1.2.8. процењује садржај текста на основу задатог критеријума: да ли му се допада, да ли му је занимљив; да ли постоји сличност између ликова и ситуација из текста и особа и ситуација које су му познате; издваја речи које су му непознате</p>	<p>1CJ.2.2.1. чита текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха; уме да одреди на ком месту у тексту је пауза, место логичког акцента; који део текста треба прочитати брже, а који спорије 1CJ.2.2.2. изводи једноставне закључке у вези са текстом, анализирајући и обједињујући информације исказане у различ. деловима текста (у различитим реченицама, пасусима, пољима табеле) 1CJ.2.2.3. раздваја битне од небитних информација; одређује след догађаја у тексту 1CJ.2.2.4. успоставља везу између информација исказаних у линеарном и нелинеарном тексту (нпр. проналази део/деталј који је приказан на илустрацији, у табели, или на дијаграму) 1CJ.2.2.5. одређује основни смисао текста и његову намену 1CJ.2.2.7. изводи једноставне закључке на основу текста (предвиђа даљи ток радње, објашњава расплет, уочава међусобну повезаност догађаја, на основу поступака јунака/актера закључује о њиховим особинама, осећањима, намерама и сл.) 1CJ.2.2.8. износи свој став о садржају текста и образлаже зашто му се допада/не допада, због чега му је занимљив/незанимљив; да ли се слаже/не слаже са поступцима ликова 1CJ.2.2.9. издваја делове текста који су му нејасни</p>	<p>1CJ.3.2.1. изводи сложеније закључке на основу текста, обједињујући информације из различитих делова дужег текста 1CJ.3.2.4. изводи сложеније закључке на основу текста и издваја делове текста који их поткрепљују; резимира наративни текст 1CJ.3.2.5. представља текст у одговарајућој нелинеарној форми (уноси податке из текста у дату табелу или дијаграм) 1CJ.3.2.6. процењује сврху информативног текста у односу на предвиђену намену (нпр. који од два текста боље описује дату слику, да ли је упутство за (познату) игру потпуно и сл.) 1CJ.3.2.7. објашњава и вреднује догађаје и поступке ликова у тексту (нпр. објашњава зашто је лик поступио на одређен начин, или вреднује крај приче у односу на своја предвиђања током читања текста, или износи свој став о догађајима из текста)</p>
<p>3. ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ</p>	<p>1CJ.1.3.1. пише писаним словима ћирилице 1CJ.1.3.2. уме да се потпише 1CJ.1.3.3. почиње реченицу великим словом, завршава је</p>	<p>1CJ.2.3.1. зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу) 1CJ.2.3.2. употребљава велико слово приликом писања имена држава и места и њихових</p>	<p>1CJ.3.3.1. пише јасним, потпуним, добро обликованим реченицама; користи разноврсне синтаксичке</p>

	<p>одговарајућим интерпункцијским знаком</p> <p>1CJ.1.3.4. употребљава велико слово приликом писања личних имена, назива места (једночланих), назива школе</p> <p>1CJ.1.3.5. пише кратким потпуним реченицама једноставне структуре</p> <p>1CJ.1.3.6. издваја наслов, углавном се држи теме</p> <p>1CJ.1.3.7. препричава кратак једноставан текст (до 400 речи)</p> <p>1CJ.1.3.8. користи скроман фонд речи (у односу на узраст); правилно их употребљава</p> <p>1CJ.1.3.9. пише кратку поруку (о томе куда иде, зашто касни, и сл.)</p> <p>1CJ.1.3.10. пише честитку (за Нову годину, рођендан), позивницу (за рођенданску прославу, забаву), разгледницу (са летовања, зимовања, екскурзије)</p>	<p>становника; користи_наводнике при навођењу туђих речи; правилно пише присвојне придеве (-ов/-ев/-ин, -ски/_чки/-шки); правилно пише гласове ћ, ч, ђ, џ; правилно пише сугласник ј у интервокалској позицији; правилно пише речцу ли и речцу не; употребљава запету при набрајању</p> <p>1CJ.2.3.3. пише јасним и потпуним реченицама; варира језички израз (ред речи у реченици, типове реченица, дужину реченице...)</p> <p>1CJ.2.3.6. саставља кратак наративни текст</p> <p>1CJ.2.3.7. саставља кратак дескриптивни текст</p> <p>1CJ.2.3.8. користи фонд речи примерен узрасту; употребљава синониме (нпр. да избегне понављање)</p>	<p>конструкције, укључујући и сложене</p> <p>1CJ.3.3.2. јасно структурира текст (уводни, средишњи и завршни део текста); добро распоређује основну информацију и додатне информације унутар текста и пасуса</p> <p>1CJ.3.3.5. користи богат фонд речи (у односу на узраст)</p> <p>1CJ.3.3.6. издваја пасусе</p>
<p>4. ГРАМАТИКА И ЛЕКСИКОЛОГИЈА * граматика</p>	<p>1CJ.1.4.1. препознаје врсте речи (именице, заменице, придеве, бројеве и глаголе)</p> <p>1CJ.1.4.2. препознаје граматичке категорије променљивих речи (род и број заједничких именица) и глаголско време (презент, перфекат и футур)</p> <p>1CJ.1.4.3. препознаје врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне)</p>	<p>1CJ.2.4.1. одређује врсте речи (именице, заменице, придеве, бројеве и глаголе)</p> <p>1CJ.2.4.2. препознаје подврсте речи (властите и заједничке именице; описне, присвојне и градивне придеве; личне заменице; основне и редне бројеве)</p> <p>1CJ.2.4.4. препознаје граматичке категорије глагола (лице, број и род) и уме да пребаци глаголе из једног глаголског времена у друго</p> <p>1CJ.2.4.5. препознаје субјекат и глаголски предикат</p> <p>1CJ.2.4.6. одређује врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне)</p>	<p>1CJ.3.4.1. именује врсте и подврсте речи (властите и заједничке именице; описне, присвојне и градивне придеве; личне заменице; основне и редне бројеве; глаголе)</p> <p>1CJ.3.4.2. уме да промени облик променљивих речи према задатом критеријуму: заједничких именица према броју, а глагола, придева и заменица према роду и броју</p> <p>1CJ.3.4.3. препознаје прави објекат (у акузативу) и прилошке одредбе за време, место и начин</p>

* лексикологија	1CJ.1.4.4. препознаје антонимију 1CJ.1.4.5. познаје значења речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневној комуникацији (у кући, школи и сл.)	1CJ.2.4.7. саставља реченице различите по комуникативној функцији и облику 1CJ.2.4.8. препознаје синонимију 1CJ.2.4.9. познаје значења речи и фразеологизама који се јављају у школским текстовима (у уџбеницима, књигама из лектире и сл.) и правилно их употребљава	1CJ.3.4.4. одређује значења непознатих речи и фразеологизама на основу ситуације и текста/контекста у којем су употребљени
5. КЊИЖЕВНОСТ	1CJ.1.5.1. препознаје књижевне родове на основу формалних одлика поезије, прозе и драме 1CJ.1.5.2. препознаје књижевне врсте (бајку и басну) 1CJ.1.5.3. одређује главни догађај и ликове (који су носиоци радње) у књижевноуметничком тексту 1CJ.1.5.4. одређује време и место дешавања радње у књижевноуметничком тексту	1CJ.2.5.1. разликује лирску од епске песме 1CJ.2.5.2. одређује фолклорне форме (кратке народне умотворине - пословице, загонетке, брзалице) 1CJ.2.5.3. препознаје риму, стих и строфу у лирској песми 1CJ.2.5.4. одређује карактеристичне особине, осећања, изглед и поступке ликова; и односе међу ликовима у књижевноуметничком тексту	1CJ.3.5.1. тумачи особине, понашање и поступке ликова позивајући се на текст 1CJ.3.5.2. уочава узрочно-последичне везе међу догађајима у тексту 1CJ.3.5.3. тумачи идеје у књижевноуметничком тексту, аргументује их позивајући се на текст

Форма провере образовних стандарда: усмено испитивање, решавање задатака у радној свесци, писмена провера.

Динамика провере образовних стандарда: Динамика провере стандарда ће се одвијати континуирано током реализације свих наставних тема.

ДОПУНСКА НАСТАВА – СРПСКИ ЈЕЗИК

Фонд часова: 18

Тема	Број часова
Књижевност	3
Језик	12
Језичка култура	3
Укупно	18

Циљ и задаци допунске наставе српског језика су: проналажење путева, спречавања застоја у напредовању; примена индивидуализоване наставе, односно издиференцираних захтева у зависности од ученика; подстицање и мотивисање ученика да усвоје предвиђене наставне садржаје, односно отклонити неуспех у учењу; навикавање ученика на самосталан рад и активно учење у заједничком раду и разговору; развијати памћење, мишљење, логичко мишљење и повезивање.

Наставни садржаји	Број часова	Активности у васпитно-образовном раду	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	Циљеви и задаци садржаја програма
Књижевност	3	- читање текстова	- фронтални	- увежбавања и усавршавања

- лирика - епика - драма		- учествовање у причи и тексту	- индивидуални - групни - рад у пару	гласног читања и читања ау себи - оспособљавање за самостално читање и разумевање
Језик - граматика - правопис	12	- састављање реченица - читање и писање (коришћење оба писма - анализа реченице (служба и врсте речи)	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	- поступно и систематично савладавање правописа и граматике - овладавање правописним и граматичким правилима
Језичка култура	3	- учествовање у разговору - одговарање и постављање питања - описивање замишљених и доживљених ситуација	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	- развијање способности за правилно усмено и посмено изражавање - оспособљавање за успешно служење књижевним језиком ,смисленим реченицама у различитим животним ситуацијама

МАТЕМАТИКА

Циљ наставе математике у основној школи јесте: да ученици усвоје елементарна математичка знања која су потребна за схватање појава и зависности у животу и друштву; да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе, за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање; као и да допринесе развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика.

Задаци наставе математике јесу:

- да ученици стичу знања неопходна за разумевање квантитативних и просторних односа и законитости у разним појавама у природи, друштву и свакодневном животу;
- да ученици стичу основну математичку културу потребну за откривање улоге и примене математике у различитим подручјима човекове делатности (математичко моделовање), за успешно настављање образовања и укључивање у рад;
- да развија ученикову способност посматрања, опажања и логичког, критичког, стваралачког и апстрактног мишљења;
- да развија културне, радне, етичке и естетске навике ученика, као и математичку радозналост у посматрању и изучавању природних појава;
- да ученици стичу способност изражавања математичким језиком, јасност и прецизност изражавања у писменом и усменом облику;
- да ученици усвоје основне чињенице о скуповима, релацијама и пресликавањима;
- да ученици савладају основне операције с природним, целим, рационалним и реалним бројевима, као и основне законе тих операција;
- да ученици упознају најважније равне и просторне геометријске фигуре и њихове узајамне односе;
- да оспособи ученике за прецизност у мерењу, цртању и геометријским конструкцијама;
- да ученицима омогући разумевање одговарајућих садржаја природних наука и допринесе радном и политехничком васпитању и образовању;

- да изграђује позитивне особине ученикове личности, као што су: истинољубивост, упорност, систематичност, уредност, тачност, одговорност, смисао за самостални рад;
- да интерпретацијом математичких садржаја и упознавањем основних математичких метода допринесе формирању правилног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика;
- да ученици стичу навику и обучавају се у коришћењу разноврсних извора знања.

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- савладају читање, писање и упоређивање природних бројева до 1000;
- упознају римске цифре (I, V, X, L, C, D, M) и принцип читања и писања бројева помоћу њих;
- успешно обављају све четири рачунске операције до 1000;
- упозната својства операција користе за рационалније (лакше) рачунање;
- упознају зависност резултата од компонената операције;
- знају да израчунају вредност бројевног израза са највише три операције;
- умеју да прочитају и запишу помоћу слова својства рачунских операција;
- знају да одреде вредност израза са словима из дате вредности слова;
- знају да решавају једноставније једначине у скупу бројева до 1000;
- упознају и правилно записују разломке чији је бројилац 1, а именилац мањи или једнак 10;
- успешно решавају текстуалне задатке;
- формирају представе о правој и полуправој;
- уочавају и умеју да цртају прав, оштар и туп угао;
- знају да цртају паралелне и нормалне праве, квадрат, правоугаоник, троугао и кружницу (помоћу лењира, троугаоника и шестара);
- стичу представе о подударности фигура (преко модела и цртања);
- знају да одреде обим правоугаоника, квадрата и троугла;
- упознају мерење масе тела и запремине течности, као и нове јединице за време (година, век).

Тематска структура - 180 часова

Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно-васпитном раду	Основни организациони облици рада	Циљеви и задаци садржаја програма	Корелација
Блок бројева до 1000	135	<ul style="list-style-type: none"> - сабирање и одузимање до 100 - множење и дељење - меморисање - примењивање стечених знања - решавање проблема - запажање - уочавање 	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - индивидуални - групни - рад у пару 	<ul style="list-style-type: none"> - да савладају читање, писање и упоређивање при Редних бројева до 1000 - упознају римске цифре и принцип читања и писања бројева помоћу њих - успешно обављају све четири рачунске операције до 1000 - упозната својства операција користе за рационалније (лакше) рачунање - упознају зависност резултата од компонената 	<ul style="list-style-type: none"> М (Мерење и мере), СЈ (Језичка култура), ПД (Кретање у простору и времену), Људска делатност

				<p>операције</p> <ul style="list-style-type: none"> - знају да израчунају вредност бројевног израза са највише 3 рачунске операције - умеју да прочитају и запишу помоћу слова својства рачунских операција - решавају једноставније једначине - упознају и правилно записују разломке - успешно решавају текстуалне задатке 	
Геометријски објекти и њихови међусобни односи	34	<ul style="list-style-type: none"> - посматрање - уочавање - именоване - упоређивање - разликовање - примена стечених знања 	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - индивидуални - групни - рад у пару 	<ul style="list-style-type: none"> - формирају представе о правој и полуправој - уочавају и цртају прав, оштар и туп угао - цртају паралелне и нормалне праве, квадрат, правоугаоник, троугао и кружницу (помоћу лењира, троугаоника и шестрара - стичу представе о подударности фигура (преко модела и цртања) - знају да одреде обим правоугаоника, квадрата и троугла 	М (Скуп природних бројева, мерење и мере) СЈ (Језичка култура ПД (Кретање у простору и времену, Људска делатнос)
Мерење и мере	11	<ul style="list-style-type: none"> - упоређивање - мерење - прављење модела - примена стечених знања 	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - индивидуални - групни - рад у пару 	<ul style="list-style-type: none"> - упознају мерење масе тела и запремине течности - упознају нове јединице за време (година, век) 	М (Скуп природних бројева, Мерење и мере) СЈ (Језичка култура) ПД (Кретање у простору и времену)

НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

Да би ученици усвојили елементарна математичка знања која су потребна у решавању задатака и развијању менталних способности у раду ће се смењивати различите активности и технике: вербална, текстуална, практична, учења путем откривања, смислено учење, амбијентално учење, решавање проблема.

- графичко представљање разних стварних ситуација помоћу Венових дијаграма (или на друге начине);
- упознавање и графичко представљање бројног низа природних бројева; решавати бројне израза
- повећање ефикасности наставе кроз аналитички и синтетички приступ решавању текстуалних задатака;
- паралелно са случајевима једнокости двају израза, ученици упознају и случајеве неједнакости,
- откривање идеје пресликавања увођењем таблица и дијаграма; практичним радом утврдити зависност између података;
- упутити ученике како да у разним животним ситуацијама уочавају одговарајуће математичке релације;
- кроз практични рад стицање елементарне геометријске представе;
- системски рад на развијању елементарних просторних представа;
- кроз практичан рад објаснити систем јединица мера;
- мере за дужину/површину обрађивати упоредо са одговарајућим градивом из геометрије;

ВРСТЕ АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО - ВАСПИТНОМ РАДУ

а) Активности наставника: планира, осмишља, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, води, игра се....

б) Активности ученика: уочавају, разликују, посматрају, откривају, упоређују, сарађују, примењују, истражују, закључују, играју се.

Листа образовних стандарда

НАСТАВНА ТЕМА	ОПШТИ СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА		
	основни ниво	средњи ниво	напредни ниво
1. ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ОПЕРАЦИЈЕ СА ЊИМА	1МА.1.1.1. Зна да прочита и запише дати број, уме да упореди бројеве по величини и да прикаже број на датом бројевној полуправој 1МА.1.1.2. Рачуна вредност бројевног израза са највише две операције сабирања и одузимања у оквиру прве хиљаде 1МА.1.1.3. Множи и дели без остатка (троцифрене бројеве једноцифреним) у оквиру прве хиљаде 1МА.1.1.4. Уме да на основу текста правилно постави израз са једном рачунском операцијом 1МА.1.1.5. Уме да решава једноставне једначине у оквиру прве хиљаде	1МА.2.1.1. уме да примени својства природних бројева (паран, непаран, највећи, најмањи, претходни, следећи број) и разуме декадни бројни систем 1МА.2.1.2. уме да одреди десетицу, стотину и хиљаду најближу датом броју 1МА.2.1.3. сабира и одузима, рачуна вредност израза 1МА.2.1.4. рачуна вредност израза са највише две операције 1МА.2.1.5. уме да решава једначине	1МА.3.1.1. уме да примени својства природних бројева у решавању проблемских задатака 1МА.3.1.2. зна својства операција сабирања и одузимања и уме да их примени. 1МА.3.1.3. уме да израчуна бројевну вредност израза са више операција, поштујући приоритет 1МА.3.1.4. уме да решава сложеније проблемске задатке дате у текстуалној форми 1МА.3.1.5. уме да одреди решења неједначине са једном операцијом
2. ГЕОМЕТРИЈА	1МА.1.2.1. уме да именује	1МА.2.2.1. уочава	1МА.3.2.2. уме да израчуна

	<p>геометријске објекте у равни (квадрат, круг, троугао, правоугаоник, тачка, дуж, права, полуправа и угао) и уочава међусобне односе два геометријска објекта у равни (паралелност, нормалност, припадност)</p> <p>1МА.1.2.2. зна јединице за мерење дужине и њихове односе</p> <p>1МА.1.2.3. користи поступак мерења дужине објекта, приказаног на слици, при чему је дата мерна јединица</p>	<p>међусобне односе геометријских објеката у равни</p> <p>1МА.2.2.2. претвара јединице за мерење дужине</p> <p>1 МА.2.2.4. уме да израчуна обим троугла, квадрата и правоугаоника када су подаци дати у истим мерним јединицама</p>	<p>обим троугла, квадрата и правоугаоника</p>
3. РАЗЛОМЦИ	<p>1МА.1.3.1. уме да прочита и формално запише разломак $\frac{a}{b}$ ($n < 10$) и препозна његов n графички приказ</p> <p>1 МА.1.3.2. уме да израчуна половину, четвртину и десетину неке целине</p>	<p>1МА.2.3.1. уме да препозна разломак $\frac{a}{b}$ ($b < 10, a < b$) када је графички приказан на фигури подељеној на b делова</p> <p>1МА.2.3.2. уме да израчуна n-ти део неке целине и обрнуто, упоређује разломке облика $\frac{a}{b}$ ($n < 10$)</p>	<p>1МА.3.3.1. уме да прочита, формално запише и графички прикаже разломак $\frac{a}{b}$ ($b < 10, a < b$)</p> <p>1МА.3.3.2. зна да израчуна део $\frac{a}{b}$ ($b < 10, a < b$) неке целине и користи то у задацима</p>
4. МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	<p>1 МА.1.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко различитих апоена и рачуна са новцем у једноставним ситуацијама</p> <p>1МА.1.4.2. зна коју јединицу мере да употреби за мерење задате запремине течности (l, dl, ml)</p> <p>1МА.1.4.3. зна коју јединицу мере да употреби за мерење задате масе (g, kg, t)</p> <p>1МА.1.4.4. уме да чита једноставније графиконе, табеле и дијаграме</p>	<p>1 МА.2.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко различитих апоена и рачуна са новцем у сложенијим ситуацијама</p> <p>1МА.2.4.2. зна јединице за време (секунда, минут, сат, дан, месец, година) и уме да претвара веће у мање и пореди временске интервале у једноставним ситуацијама</p> <p>1МА.2.4.3. претвара јединице за мерење запремине течности из већих у мање</p> <p>1МА.2.4.4. претвара јединице за мерење масе из већих у мање</p> <p>1МА.2.4.5. уме да користи податке приказане графички или табеларно у решавању једноставних</p>	<p>1МА.3.4.1. зна јединице за време (секунда, минут, сат, дан, месец, година, век) и уме да претвара из једне јединице у другу и пореди временске интервале у сложенијим ситуацијама</p> <p>1МА.3.4.2. претвара јединице за мерење запремине течности</p> <p>1МА.3.4.3. претвара јединице за мерење масе</p>

	задатака и уме графички да представи дате податке	
--	---	--

Форма провере образовних стандарда:

- решавање задатака у Радној свесци
- писмена провера
- усмено испитивање

Динамика провере образовних стандарда:

- Динамика провере стандарда ће се одвијати континуирано током реализације свих наставних тема

ДОПУНСКА НАСТАВА – МАТЕМАТИКА

Фонд часова: 18

тема	Број часова
Природни бројеви до 100	12
Геометријски облици	4
Мерење и мере	2
Укупно	18

Циљ и задаци допунске наставе математике су: проналажење путева , спречавања застоја у напредовању; примена индивидуализоване наставе, односно издиференцираних захтева у зависности од ученика; подстицање и мотивисање ученика да усвоје предвиђене наставне садржаје, односно отклонити неуспех у учењу; навикавање ученика на самосталан рад и активно учење у заједничком раду и разговору; развијати памћење, мишљење, логичко мишљење и повезивање.

Наставни садржаји	Број часова	Активности у васпитно-образовном раду	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	Циљеви и задаци садржаја програма
Природни бројеви до 100	12	- сабирање и одузимање до 1000 - примена наученог у решавању бр.израза - примењивање стечених знања	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	- савладавање основних операција -решавање текстуалних задатака -развијање логичког мишљења и способности комбиновања
Геометријски облици	4	- посматрање -учавање -примена стечених знања -решавање задатака	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	- упознавање основних геометријских фигура и њихових међусобних односа
Мерење и мере	2	- упоређивање -мерење -примена стечених знања	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	- упознају и примењују мере за дужину, масу и време

ПРИРОДА И ДРУШТВО

Циљ наставног предмета је да ученици упознају себе, своје природно и друштвено окружење, развију способности за одговоран живот у њему.

Задаци:

- развијање основних научних појмова из природних и друштвених наука;
- развијање основних појмова о ширем природном и друштвеном окружењу – завичају;
- развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности;
- развијање основних елемената логичког мишљења;
- стицање елементарне научне писмености, њена функционална применљивост и развој процеса учења;
- оспособљавање за сналажење у простору и времену;
- разумевање и уважавање сличности и разлика међу појединцима и групама;
- коришћење различитих социјалних вештина, знања и умења у непосредном окружењу;
- развијање одговорног односа према себи, окружењу и културном наслеђу.

Тематска структура – 72 часа

Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно-васпитном раду	Основни организациони облици рада	Циљеви и задаци садржаја програма	Корелација
1. Природа, човек, друштво	37	- посматрање - описивање - сакупљање - истраживање - процењивање - експериментисање - закључивање - играње - бележење - прављење	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	- развијање основних појмова о природном и друштвеном окружењу и повезаности тих појмова - слободно исказивање својих запажања - схватање значаја повезаности живе и неживе природе - развијање еколошке свести - развијање радозналости, интересовања и способности за активно упознавање окружења и завичаја	СЈ, ЛК, МК
2. Кретање у простору и времену	11	- посматрање - описивање - сакупљање - истраживање - процењивање - експериментисање - закључивање - играње - бележење - прављење	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	- оспособљавање за сналажење у простору и времену - подстицање дечјих интересовања, питања, идеја и одговора у вези са појавама, процесима и ситуацијама у окружењу	МАТ, СЈ, ЛК,

3.Наше наслеђе	7	<ul style="list-style-type: none"> - посматрање - описивање - сакупљање - истраживање - процењивање - експериментисање - закључивање - играње - бележење - прављење 	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - индивидуални - групни - рад у пару 	<ul style="list-style-type: none"> - развијање интересовања - упознавање са ближом и даљом прошлошћу и сведоцима прошлости - подстицање и развијање истраживачких активности код деце 	ЛК,МК, СЈ
4.Материјали и њихова употреба	8	<ul style="list-style-type: none"> - посматрање - описивање - сакупљање - истраживање - процењивање - експериментисање - закључивање - играње - бележење - прављење 	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - индивидуални - групни - рад у пару 	<ul style="list-style-type: none"> - развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса - оспособљавање за самостално учење и проналажење информација и слободно исказивање својих запажања 	Мат, ЛК,СЈ
5.Људска делатност	9	<ul style="list-style-type: none"> - посматрање - описивање - сакупљање - истраживање - процењивање - експериментисање - закључивање - играње - бележење - прављење 	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - индивидуални - групни - рад у пару 	<ul style="list-style-type: none"> - усвајање цивилизацијских тековина и могућност њиховог коришћења - разумевање и уважавање сличности и разлика међу појединцима и групама - познавати и придржавати се основних правила у саобраћају 	ПД, СЈ, ЛК,МК

НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

- стварање ситуација учења у којима ће доћи до изражаја различите активности ученика које омогућују различите начине учења;
- решавање проблемских ситуација које развијају мисаоне способности ученика
- заједничка реализација задатака на нивоу групе или радом у пару;
- практиковати диференциране задатке у циљу поштовања на различитост, нивоа предзнања и динамике развоја;
- мењати амбијент тако да ученици исте ствари сагледавају са различитих аспеката у различитим околностима;
- организовање посета, излета, шетњи, наставе у природи;
- активирати ученика у процесу стицања знања;
- практиковати практичан рад, једноставне огледе, истраживачке задатке;
- остваривање циљева и задатака вршећи се преко спиралних кругова тако да се избегава рутинско понављање, а усвајање наведених садржаја програма омогућује надограђивање знања, умења, вештина и ставова, изградње појмова из области природе и друштва.
- оспособљавање ученика за коришћење различитих извора знања, графичких и електронских медија, с намером да се код ученика развије функционална писменост као подлога за даље учење и сначажење у свакодневном животу.

ВРСТЕ АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО - ВАСПИТНОМ РАДУ

а) Наставника: планира, стварање ситуације учења, стварање проблем-ситуације, објашњава, организује (посете, шетње, излете, наставу у природи), осмишљава (ескурзије, зимовања, летовања), упућује на изворе знања, литературу, прати рад, вреднује, оцењује, мотивише, подстиче -демонстрира, сарађује, координира, води, игра се.

б) Ученика: посматрају, описују, процењују, групишу, прате, бележе, практикују, експериментишу- истражују, сакупљају, стварају, учествују у мини - пројектима, играју се...

Листа образовних стандарда

НАСТАВНА ТЕМА	ОПШТИ СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА		
	основни ниво	средњи ниво	напредни ниво
1. ЖИВА И НЕЖИВА ПРИРОДА	<p>1ПД. 1.1.1. прави разлику између природе и производа људског рада</p> <p>1ПД.1.1.2. зна ко и шта чини живу и неживу природу</p> <p>1ПД.1.1.3. зна заједничке карактеристике живих бића</p> <p>1ПД.1.1.4. уме да класификује жива бића према једном од следећих критеријума: изгледу, начину исхране, кретања и размножавања</p> <p>1ПД.1.1.5. препознаје и именује делове тела живих бића</p> <p>1ПД. 1.1.6. разликује станишта према условима живота и живим бићима у њима</p>	<p>1ПД.2.1.1. разуме повезаност живе и неживе природе на очигледним примерима</p> <p>1 ПД.2.1.2. зна основне разлике између биљака, животиња и људи</p> <p>1ПД.2.1.3. примењује вишеструке критеријуме класификације живих бића</p> <p>1ПД.2.1.4. зна улогу основних делова живих бића</p> <p>1ПД.2.1.5. разуме повезаност услова живота и живих бића у станишту</p> <p>1ПД.2.1.6. разуме међусобну зависност живих бића у животној заједници</p>	<p>1ПД.3.1.1. разуме повезаност живе и неживе природе на мање очигледним примерима</p>
2. ЕКОЛОГИЈА	<p>1ПД.1.2.1. препознаје и именује природне ресурсе</p> <p>1ПД.1.2.3. разликује повољно и неповољно деловање човека по очување природе</p>	<p>1ПД.2.2.1. разликује обновљиве и необновљиве природне ресурсе</p> <p>1ПД.2.2.3. зна основне мере заштите живе и неживе природе као природних ресурса</p> <p>1ПД.2.2.4. зна шта је добробит животиња и поступке којима се она штити</p>	
3. МАТЕРИЈАЛИ	<p>1ПД. 1.3.1. зна основна својства воде, ваздуха и земљишта</p> <p>1ПД.1.3.2. зна да су вода у природи, ваздух и земљиште састављени од више материјала</p> <p>1ПД.1.3.4. зна основна својства материјала: тврдоћа,</p>	<p>1ПД.2.3.1. зна сложенија својства воде и ваздуха: агрегатно стање и кретање</p> <p>1ПД.2.3.2. зна да су различита својства воде, ваздуха и земљишта последица њиховог различитог састава</p>	<p>1ПД.3.3.1. разуме како загревање и хлађење воде и ваздуха утичу на појаве у природи</p> <p>1ПД.3.3.2. примењује знање о променама</p>

	<p>еластичност, густина, растворљивост, провидност, намагнетисаност</p> <p>1ПД.1.3.5. зна да својства материјала одређују њихову употребу и препознаје примере у свом окружењу</p> <p>1ПД.1.3.6. зна промене материјала које настају због промене температуре, услед механичког утицаја и деловања воде и ваздуха</p>	<p>1ПД.2.3.3. разликује материјале који су добри проводници топлоте и електрицитета од оних који то нису</p> <p>1ПД.2.3.4. зна да топлотна и електрична проводљивост материјала одређују њихову употребу и препознаје примере у свом окружењу</p> <p>1ПД.2.3.5. разликује повратне и неповратне промене материјала</p> <p>1ПД.2.3.6. разликује промене материјала при којима настају други материјали од оних промена материјала при којима не настају други материјали</p>	<p>материјала за објашњење појава у свом окружењу</p>
4. КРЕТАЊЕ И ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ	<p>1ПД.1.4.1. уме да препозна кретање тела у различитим појавама</p> <p>1ПД.1.4.2. зна помоћу чега се људи оријентишу у простору: лева и десна страна, стране света, адреса, карактеристични објекти</p> <p>1ПД.1.4.3. уме да одреди стране света помоћу Сунца</p> <p>1ПД.1.4.4. зна јединице за мерење времена: дан, недеља, месец, година, деценија и век</p> <p>1ПД.1.4.5. уме да прочита тражене информације са часовника и календара</p>	<p>1ПД.2.4.1. зна да кретање тела зависи од силе која на њега делује, врсте подлоге и облика тела</p> <p>1ПД.2.4.3. уме да пронађе тражене улице и објекте на плану насеља</p> <p>1ПД.2.4.4. уме да пронађе основне информације на географској карти Србије: највећа и најважнија насеља, облике рељефа и површинских вода</p> <p>1ПД.2.4.5. уме да пронађе и упише тражене информације на ленти времена</p>	<p>1ПД.3.4.1. уме да чита географску карту примењујући знања о странама света и значењу картографских знакова</p>
5. ДРУШТВО	<p>1ПД.1.5.1. зна које друштвене групе постоје и ко су њихови чланови</p> <p>1ПД.1.5.2. зна основна правила понашања у породици, школи и насељу</p> <p>1ПД.1.5.3. зна које људске делатности постоје и њихову улогу</p> <p>1ПД.1.5.4. зна који су главни извори опасности по здравље и живот људи и основне мере заштите</p> <p>1ПД.1.5.5. зна поступке за очување и унапређивање</p>	<p>1ПД.2.5.1. зна које су улоге различитих друштвених група и њихових чланова</p> <p>1ПД.2.5.2. зна која су права и обавезе чланова у различитим друштвеним групама</p> <p>1ПД.2.5.3. разуме повезаност и међузависност различитих људских делатности</p>	<p>1ПД.3.5.1. разуме заједничке карактеристике друштвених група и разлике међу њима</p> <p>1ПД.3.5.2. разуме да се права и обавезе чланова друштвених група међусобно допуњују</p>

	људског здравља		
6. ДРЖАВА СРБИЈА И ЊЕНА ПРОШЛОСТ	1ПД. 1.6.1. зна основне облике рељефа и површинских вода 1ПД.1.6.2. зна основне типове насеља и њихове карактеристике 1ПД.1.6.3. зна географски положај и основне одреднице државе Србије: територија, границе, главни град, симболи, становништво 1ПД.1.6.4. зна најважније догађаје, појаве и личности из прошлости 1ПД.1.6.5. зна основне информације о начину живота људи у прошлости 1ПД.1.6.6. зна шта су историјски извори и именује их	1ПД.2.6.1. препознаје и именује облике рељефа и површинских вода у свом месту и у околини 1ПД.2.6.2. зна основне одлике рељефа и вода у држави Србији 1ПД.2.6.3. разуме повезаност природно-географских фактора – рељефа, вода, климе – и делатности људи 1ПД.2.6.5. уочава сличности и разлике између начина живота некад и сад	

Форма провере образовних стандарда:

- решавање задатака индивидуално и у групном и тимском раду
- писмена провера
- усмено испитивање

Динамика провере образовних стандарда:

- Динамика провере стандарда ће се одвијати континуирано током реализације свих наставних тема

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Циљ васпитно-образовног рада у настави ликовне културе јесте да се подстиче и развија учениково стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.

Задаци:

- настава ликовне културе има задатак да развија способност ученика за опажање облика, величина, светлина, боја, положаја облика у природи;
- да развија памћење, повезивање опажених информација, што чини основу за увођење у визуелно мишљење;
- стварање услова за разумевање природних законитости и друштвених појава;
- стварати услове да ученици на сваком часу у процесу реализације садржаја користе технике и средства ликовно-визуелног изражавања;
- развијање способности за препознавање традиционалне, модерне, савремене уметности;
- развијати ученикове потенцијале у области ликовности и визуелности, те му помагати у самосталном изражавању коришћењем примерених техника и средстава;
- развијати љубав према вредностима израженим у делима свих облика уметности;
- да ствара интересовање и потребу за посећивање изложби, галерија, музеја и чување културних добара;
- да осетљивост за ликовне и визуелне вредности коју стичу у настави, ученици примењују у раду и животу;
- развијати сензибилитет за лепо писање;

- развијати моторичке способности ученика.

Оперативни задаци:

- ликовно изражавање ученика у функцији развијања мишљења и визуелног ликовног естетског сензибилитета за медијуме, уз коришћење разних материјала за компоновање, покрет у композицији, орнаментику, простор, одабирање случајно добијених ликовних односа по личном избору, плакат и ликовне поруке као могућност споразумевања;
- увођење ученика у различите могућности комуникација;
- стварање услова за развијање свести о потреби чувања човекове природне и културне околине, те активног учествовања у квалитетном естетском и просторном уређењу животне околине.

Тематска структура -72 часа

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА	Број часова	Активности у образовно-васпитном раду	Основни организациони облици рада	Циљеви и задаци садржаја програма	Корелација
1. Коришћење разног материјала за компоновање	8	- цртање - прављење - сликање	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	- усмеравање ученика ка креативној доради и пре-обликовању постојећих облика - развијање маште и индивидуалног ликовног израза - развијати моторичке способности	Сј, ПД,
2. Композиција и покрет у композицији	14	- посматрање - закључивање - цртање - сликање	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	- развијање способности за опажање облика, величина, светлина, боја, положаја у природи - развијање смисла за компоновање	МК, Сј, ПД
3. Орнаментика	12	- посматрање - уочавање - цртање - сликање - вајање	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	- развијање мишљења и визуелног ликовног сензибилитета - развијање способности за препознавање традиционалне, модерне, савремене уметности	МК, Сј, ПД
4. Простор (повезивање разних облика у целину)	10	- цртање - процењивање - колаж - сликање	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	- развијање способности за опажање положаја облика у простору - развијање самосталног изражавања коришћењем различитих техника и средстава - развијање љубави према вредностима израженим у делима свих облика уметности	Мат, ПД,
5. Одабирање	8	- сликање	- фронтални	- развој маште у случајно	ЛК

случајно добијених ликовних односа по личном избору ученика		- комбиновање	- индивидуални - групни - рад у пару	насталим ликовним вредностима	
6.Плакат, билборд, реклама	8	- уочавање - цртање - креирање - сликање	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	-увођење ученика у различите могућности комуникација - стварање услова за разумевање друштвених појава	ЛК
7.Ликовне поруке као могућност споразумевања	12	- сликање - цртање - вајање	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	- увођење ученика у различите могућности комуникација - стварање услова у развијање свести о потреби чувања природне и културне околине	СЈ, ПД

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА НАСТАВНОГ ПРОГРАМА

- организовање заједничког реализовања теме (формирати групе, парове);
- разговор са ученицима како би сваки ученик дошао до своје идеје, а на основу понуђеног ликовног садржаја;
- објаснити основне карактеристике различитих техника;
- мењати амбијент, али препустити и ученицима избор амбијента
- повезивање ликовне уметности са искуствима из других области (етно, споменици, обичаји, одевање, музика)
- организовање посета изложбама
- опажање сличности и разлика творевина природе и човека
- организовање одељенске изложбе;
- учешће у ликовним конкурсима;

Користећи своја досадашња знања и искуства ученици ће из користиће технике и средстава ликовног изражавања на часовима у школи и ван ње (посета изложби, галерија, музеја, културних добара...), а уз помоћ наставника остваривати програмске садржаје за четврти разред.

ВРСТЕ АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО - ВАСПИТНОМ РАДУ

а) Активности наставника:

- објашњава нове технике и поступак рада
- усмерава и подстиче ученике при раду
- помаже при избору средстава и материјала
- показује уметничка дела и кроз разговор помаже ученицима да схвате њихову вредност

б) Активности ученика:

- посматрају, проналазе, уочавају и опажају облике, величине, положај облика у природи
- на основу знања о бојама откривају и изводе нове боје
- сарађују (у пару, групи) и дискутују о радовима другова

ИСХОДИ – ЛИКОВНА КУЛТУРА

ТЕМЕ	ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО
1.Коришћење разног материјала за компоновање 2.Композиција и покрет у композицији 3.Орнаментика 4.Простор (повезивање разних облика у целину) 5.Одабирање случајно добијених ликовних односа по личном избору ученика 6.Плакат, билборд, реклама 7.Ликовне поруке као могућност споразумевања	- користи одговарајући материјал - распоређује предмете и облика повезујући их у једноставну целину - има елементарна знања о основним и изведених боја - меша основне боје да би настале изведене - препознаје и именује различите површине (глатко, храпаво, меко, тврдо) - учествује у реализацији заједничке идеје	- безбедно и примерено користи средства и материјале да би изразио своју замисао - користи једноставне термине из визуелних уметности (цртеж, слика, сликар, акварел, темпера) - зна основна својства акварела и темпере - ликовно изражава доживљај везана за искуство из непосредног окружења и маште - разликује нијансе боја на предметима у окружењу, на сопственим и радовима других - ствара једноставне ликовне целине користећи основне и изведене боје - ствара једноставне целине користећи топле и хладне боје - учествује у избору садржаја да би представио неку идеју	- уме да препозна тродимензионална уметничка дела у музејима и галеријама - примењује сазнања о међусобном односу боја да би остварио замисао - својим речима исказује утисак о свом и раду вршњака - активно учествује у презентацији сопствених и радова вршњака - користи друга места и изворе (нпр. Позориште, биоскоп, интернет) да би проширио своја знања

Праћење остваривања наставних садржаја: на савком часу вредновање од стране ученика и наставника, лична евиденција наставника, резултати на конкурсима, учешће у групном раду, оцењивање

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Циљ наставног предмета је:развијање интересовања, музичке осетљивости и креативности; оспособљавање за разумевање могућности музичког изражавања; развијање осетљивости за музичке вредности упознавањем музичке традиције и културе свога и других народа .

Задаци:

- неговање способности извођења музике (певање/свирање) ;
- упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичке уметности
- стицање навика слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музичких порука ;
- подстицање музичког стваралаштва и изражавања у свим музичким активностима (извођење, слушање, истраживање и стварање музике)
- развијање критичког мишљења – исказивање осећања о музици која се изводи и слуша .

Оперативни задаци :

Ученици треба да :

- певају песме по слуху
- слушају вредна дела уметничке и народне музике
- изводе дечје, народне и уметничке игре
- свирају на дечјим музичким инструментима
- усвајају основе музичке писмености

Тематска структура -36 часова

НАСТАВНИ САДРЖАЈИ	Број часова	Активности у васпитно-образовном раду	Основни организациони облици рада	Циљеви и задаци садржаја програма	Корелација
1. Извођење музике певањем и свирањем	23	- слушање - певање - илустровање - закључивање	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	- неговање способности извођења музике (певање-свирање - извођење народних и уметничких дечјих игара	СЈ,ПД
2. Слушање музике	8	- слушање - изражавање - закључивање - истраживање - уочавање	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	- развијање критичког мишљења (учешће у разговору о музици која се изводи и слуша) - стицање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музичких порука	МК, СЈ
3. Стварање музике	5	- изражавање - истраживање - креирање	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	- развијање интересовања, музичке осетљивости и креативности	МК, СЈ

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА НАСТАВНОГ ПРОГРАМА

- вежбе памћења
- вежбе моторике;
- осмишљавањем различитих активности развити музичке способности код ученика,
- вокално-инструментално извођење песам различитог карактера;
- мотивационо подстицање ученика (одељенска такмичења) на изражајно певање;
- одабир и презентовање различитих музичких дела прилагођених узрасту ученика;
- кроз музичке и едукативне игре објаснити елементе музичке писмености;
- повезати наставу музичке културе са другим предметима, али са музичким животом средине у којој ученици живе и раде (школа, град);
- организовање посета концертима

Настава музичке културе остварује се међусобним прожимањем следећих музичких активности:

- певање и свирање
- слушање музике
- активности у музичком стваралаштву

ВРСТЕ АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО - ВАСПИТНОМ РАДУ

а) Активности наставника: планира, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира

б) Активности ученика:

- усвајају основе музичке писмености
- слушају, препознају и анализирају музичко дело
- свирају на дечјим музичким инструментима
- упознају звук разних инструмената
- изводе народен и уметничке песме и игре
- проналазе и стварају мелодије на задати текст

ИСХОДИ – МУЗИЧКА КУЛТУРА

ТЕМЕ	ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО
1. Певање и свирање, основе музичке писмености	- пева једноставне песме у складу са текстом - препознаје половину, четвртину и осмину ноте - именује тонове у линијском ситему - слуша краћа музичка дела - препознаје и разликује звуке неких музичких инструмената	- пева дечје песме у одговарајућем ритму - свира на ритмичким инструментима - пева једноставне песме из нотног текста - записује и изводи једноставне ритмичке вежбе - уочава паузу у оквиру нотног записа	- свирају на дечијим мелодијским инструментима - својим речима описује доживљај слушања музичког дела - пажљиво слуша музичко дело
2. Слушање музике	- разликује вокална, вокално-инструментална и инструментална музичка дела	- слуша и препознаје кратка инструментална музичка дела - зна начине на које музика учествује у свакодневном животу	- импровизују ритмове на ритмичким инструментима - импровизују мелодију на властити стих или на стих који је предложен од стране наставника
3. Музичко стваралаштво	- зна да осмисли покрете на дату музику (ходање трчање, скакутање, тапшање)	- уочава само одређени карактер композиције (плесни, свечани, успаванка) - ствара једноставну мелодију на задати текст и импровизује мелодије без текста	

Праћење остваривања наставних садржаја: на савком часу вредновање од стране ученика и наставника, лична евиденција наставника, резултати на конкурсима, учешће у групном раду, оцењивање

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

Циљ наставе физичког васпитања је да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Задаци наставе физичког васпитања су:

- подстицање раста, развоја и утицање на правилно држање тела;
- стицање моторичких способности;
- развој и усавршавање моторичких способности;
- стицање теоријских знања неопходних за њихово усвајање ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања дефинисаног циљем овог васпитно-образовног подручја;
- формирање морално-вољних квалитета личности;
- оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада;
- стицање и развијање свести о потреби здравља, чувања здравља и заштити природе и човекове средине.

Тематска структура: 108 часова

Наставни садржаји	Број часова	Активности у васпитно-образовном раду	Основни организациони облици рада	Циљеви и задаци садржаја програма	Корелација
1.Атлетика	31	- вежбе обликовања - вежбе за стицање и увежбавање моторичке информисаности - елементарне игре - вежбе и игре са елементима атлетике	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	- разликује правилно од неправилног држања тела - усавршавање моторичких способности - развијање моторичких способности - вешто изводи једноставне форме природног кретања - формирање правилног држања тела	МАТ, ПД
2.Вежбе на тлу и справама	38	- вежбе обликовања - вежбе за стицање и увежбавање моторичке информисаности - елементарне игре - вежбе и игре са елементима гимнастике	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	- изводи задате вежбе са реквизитима - стицање теоријских знања - стицање моторичких умења, знања	Мат, ПД
3.Ритмичка гимнастика и народни плес	13	- вежбе обликовања - вежбе за стицање и увежбавање моторичке информисаности - ритмичке вежбе и народни плесови	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	- усклађује једноставне и задате покрете уз музику - правилно изводи основне кораке народних плесова	МК, ЛК
4.Основи тимских игара	7	- вежбе обликовања - вежбе за стицање и увежбавање моторичке информисаности - елементарне игре - вежбе и игре са елементима	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	- познаје правила тимских игара и придржава их се - стварање услова за социјално прилагођавање ученика на колективан живот и рад	Сви предмети

		спортских игара(кошарка, одбојка, рукомет)			
5.Здравствено васпитање	3	- закључивање - уочавање - елементарне игре	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	- подстицање сазнања о себи, свом телу и сопственим способностима - формирају представу о здрављу и факторима који доприносе чувању здравља - усвајање знања о важности одржавања личне хигијене - формирање културе обедовања и упознавање са последицама неправилне исхране	ПД,СЈ,
6.Елементарне и штафетне игре	16	- вежбе обликовања - вежбе за стицање и увежбавање моторичке информисаности - вежбе и игре са елементима спортских игара	- фронтални - индивидуални - групни	- стицање моторичких способности - развој и усавршавање моторичких способности - стварање услова за социјално прилагођавање ученика на колективан живот и рад	Мат, ФВ

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА НАСТАВНОГ ПРОГРАМА

- вежбе обликовања (од општих ка самосталним вежбама);
- вежбе моторичких знања, умења и навика;
- елементарне игре спретности, брзине и издржљивости;
- вежбе снаге (трчање, скокови/ увис и удаљ, бацање)
- вежбе на тлу;
- такмичарске игре;
- слободне активности;
- примена теоријских знања о здрављу у оквиру предавања, спортских и едукативних игара;
- упућивање ученика на самостално вежбање;
- излети; настава у природи;
- кросеви:
- такмичења;
- програм се остварује на часовима редовне наставе, али и кроз ванчасовне и ваннаставне активности (излети, кросеви, шетље, настава у природи, такмичења у скучно);
- оперативни задаци се стварују кроз следеће етапе: одређивање радних задатака, утврђивање стања, средстава, метода за остваривање радних задатака, праћење и вредновање резултата рад;
- акценат се ставља на развој моторичких вредности
- теоријска знања о здрављу и хигијени су у служби развоја потребних навика које ће ученици примењивати у свакодневном животу и раду;
- наставно градиво по циклусима остварује се у континуитету за један временски период (нпр. Атлетика у јесењем периоду, вежбе на тлу и справама у зимском и тимске игре на пролеће);

- праћење и вредновање је сукцесивно, током целе школске године.

ВРСТЕ АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО - ВАСПИТНОМ РАДУ

а) Активности наставника: планира, осмишљава, демонстрира, објашњава, подстиче, коригује, води, координира, сарађује, игра се..

б) Активности ученика: посматрају, вежбају, понављају, истражују, сарађују, уважавају, негују, развијају, играју се...

ИСХОДИ – ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

ТЕМЕ	ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО
1.Атлетика	- трчи на 40 м из ниског и високог старта	- користи разне варијанте трчања(напред, бочно...)	- унапређује моторичке способности извођењем вежби и учешћем у тимским играма
2.Вежбе на тлу и справама	- баца лоптице јачом и слабијом руком	- брзо трчи кроз убрзања	- успешно примењује штафетно трчање на деоницама до 20 м са додиром
3.Ритмичка гимнастика и народни плес	- скаче увис, скаче удаљ	- разликује правилно од неправилног држања тела	- успешно примењује штафетно трчање на деоницама до 20 м са додиром
4.Основи тимских игара	- правилно држи тело	- изводи једноставне вежбе на тлу и справама	- успешно примењује штафетно трчање на деоницама до 20 м са додиром
5.Здравствено васпитање	- изводи једноставније вежбе обликовања	- правилно изводи основне кораке изабраног плеса	- успешно примењује штафетно трчање на деоницама до 20 м са додиром
6.Елементарне и штафетне игре	- самостално изводи једноставне плесне кораке	- баца и хвата лопте повезано	- успешно примењује штафетно трчање на деоницама до 20 м са додиром
	- баца и хвата лопте	- зна да прескаче вијачу на различите начине	- успешно примењује штафетно трчање на деоницама до 20 м са додиром
	- учествује у тимским играма	- познаје правила изабраних тимских игара	- успешно примењује штафетно трчање на деоницама до 20 м са додиром
	- примењује природне облике кретања и њихове комбинације у играма и полигонима	- игра се и вежба у групи успостављајући сарадничке односе	- успешно примењује штафетно трчање на деоницама до 20 м са додиром
	- поседује знања о значају физичке активности за очување и унапређивање здравља	- поштује постављена правила	- успешно примењује штафетно трчање на деоницама до 20 м са додиром
		- избегава ситуације у којима може да се повреди и уме да тражи помоћ	- успешно примењује штафетно трчање на деоницама до 20 м са додиром
		- поседује основне навике личне хигијене	- успешно примењује штафетно трчање на деоницама до 20 м са додиром

Праћење остваривања наставних садржаја: на сваком часу вредновање од стране ученика и наставника, лична евиденција наставника, резултати на мерењима, учешће у спортским надметањима, ангажовању, оцењивање

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – САЗНАЊЕ О СЕБИ И ДРУГИМА

Циљ и задаци

Општи циљ предмета Сазнање о себи и другима је подстицање развоја личности и социјалног сазнања код ученика трећег разреда основне школе. Овај предмет треба да пружи могућност ученицима да постану активни учесници у процесу образовања и васпитања, и да изграде сазнања, умења, способности и вредности

неопходне за формирање аутономне, компетентне, одговорне и креативне личности, отворене за договор и сарадњу, која поштује и себе и друге.

Задаци:

У образовно-васпитном раду на реализацији овог предмета разликујемо неколико основних задатака:

- подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима;
- подстицање развоја самопоуздања и личне одговорности;
- оспособљавање ученика да препознају и разумеју сопствене потребе и потребе других, и да штите и остварују своје потребе на начин који не угрожава друге;
- развијање свести о потреби уважавања различитости и особености; уочавање и превазилажење стереотипа везаних за пол, узраст, изглед, понашање, порекло;
- оспособљавање ученика за ненасилно решавање сукоба;
- развијање појма пријатељства;
- оспособљавање ученика да разумеју неопходност правила која регулишу живот у заједници и да кроз договарање активно доприносе поштовању или мењању правила сагласно са потребама;
- оспособљавање ученика да упознају и уважавају дечја права и да буду способни да активно учествују у њиховом остваривању;
- развијање и неговање еколошке свести;
- развијање моралног расуђивања и неговање основних људских вредности;
- оспособљавање ученика да активно доприносе развоју школе по мери детета.

Тематска структура- 36 часова

Теме	Број часова	Активности у образовно-васпитном раду	Основни облици извођења програма	Циљеви и задаци садржаја програма	Корелација
1.САРАДЊА	2	- разговара - црта - закључује - слуша - игра се	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	- подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима - активно учествовање у процесу васпитања	Сви предмети
2.УВАЖАВАЊЕ РАЗЛИЧИТОСТИ	9	- слуша - разговара - црта - препознаје своја осећања - игра се	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	- Уважавање различитости и особености - Подстицање самосвести, самопоштовања и уважавања других - уочавање и превазилажење стереотипа везаних за пол, узраст, изглед, понашање, порекло	Сви предмети
3.ПРИЈАТЕЉСТВО	5	- разговара - илуструје - игра асоцијација	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	- оспособљавање ученика да препознају и разумеју сопствена осећања и потребе и њихову међусобну повезаност, - развијање појма пријатељства и моралног расуђивања (крађа, лаж) - превазилажење моралних дилема	Сви предмети

4. ПОЈЕДИНАЦ И ЗАЈЕДНИЦА	9	- слуша - разговара - закључује - препознаје - игра се	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	- развијање комуникативне способности, невербалне и вербалне комуникације, вештина ненасилне комуникације -упознавање правила која регулишу живот у заједници	Сви предмети
5. РЕШАВАЊЕ СУКОБА	3	- посматра - проверава - комуницира - игра се - имитира	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	- оспособљавање ученика за примену вештина ненасилне комуникације - упознавање поступака ненасилног решавања сукоба - упознавање поступака заштите од насиља	Сви предмети
6. ОДГОВОРНОСТ	4	- слуша - разговара - изражава своја мишљења и искуства	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	- развијање креативног изражавања - оспособљавање ученика да упознају непосредно друштвено окружење и сопствено место у њему - развијање моралног расуђивања	Сви предмети
7. ЕКОЛОШКА СВЕСТ	3	- слуша - разговара - црта - игра се	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	- оспособљавање ученика да буду способни да активно учествују у остваривању еколошке свести, -упознавање значаја бриге о животињама и биљкама	Сви предмети
8. РЕЗУЛТАТИ РАДА	1	- разговара - процењује - презентује	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	- развијати способност евалуације, процењивања и критичког мишљења о свом раду - упознати одрасле са резултатима оствареног програма	

НАПОМЕНА: У току године су могуће корекције плана ради усклађивања садржаја часа грађанско васпитање са часовина обавезних и изборних предмета за тематске дане, као и ради корелације са другим предметима, а у складу са датумима који се обележавају.

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА НАСТАВНОГ ПРОГРАМА

- вербални (монологски и дијалогски); јасно артикулисање циља активности и договор о правилима којих се придржавају сви учесници;
- метод демонстрације (приказивање, илустрације, цртежи); реализација интерактивних радионица;
- метод драматизације; искуствено учење кроз игровни контекст;
- учење путем открића; уобличавање и поимање личних доживљаја и ставова ученика кроз размену у групи; константно подстицање и одржавање интересовања и сазнајне мотивације ученика;
- реализација интерактивних радионица;
- јасно артикулисање циља активности и договор о правилима којих се придржавају сви учесници;
- искуствено учење кроз игровни контекст;

- уобличавање и поимање личних доживљаја и ставова ученика кроз размену у групи;
- константно подстицање и одржавање интересовања и сазнајне мотивације ученика;

Одлучујућу улогу у начину остваривања програма наставе грађанског васпитања има сарадња између учитеља и ученика. Учитељ се појављује као организатор размене међу децом, која ће бити подстицај за развој њиховог социјалног сазнања, самосвести, моралног и критичког мишљења.

Битне методичке одреднице образовно-васпитног рада су: искуствено учење, игровни контекст, метода партиципације и интеракције, метода рефлексије, истраживачке, симулационе, стваралачке и друге методе.

За квалитетну и подстицајну размену важно је јасно артикулисање циља активности, распоред седења (у круг), след активности.

Учитељ мора бити спреман да помогне ученицима да формирају позитивну слику о себи, да подстиче развој оних стилова понашања којима се штите људска права и јачају демократски и толерантни односи, да подрже ученике када им је тешко да се изразе или да слушају.

Пошто је учење по моделу важан облик социјалног учења, битно је да учитељ својим понашањем, начином рада и односом према ученицима демонстрира вредност које жели да његови ученици усвоје.

Праћење остваривања наставних садржаја: на сваком часу вредновање од стране ученика и наставника, лична евиденција наставника

ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

ЧУВАРИ ПРИРОДЕ

Циљ предмета је развијање свести о потреби и могућностима личног ангажовања у заштити животне средине, усвајање и примена принципа одрживости, етичности и права будућих генерација на очувану животну средину.

Задаци:

- разумевање појава везаних за непосредну животну средину;
- препознавање негативних појава у човековом односу према животној средини (квалитет воде, ваздуха, земљишта, хране, биљног и животињског света);
- уочавање узрочно-последичних веза у животној средини;
- уочавање узрочно-последичних веза у животној средини извођењем једноставних огледа;
- васпитавање ученика да чува и уређује простор у коме живи и учи;
- стицање навика одговорног понашања према животињама;
- развијање интересовања и способности за активно упознавање и чување животне средине;
- решавање једноставних проблем-ситуација - самостално и у тиму;
- развијање правилног става и критичког мишљења.

Тематска структура -36 часова

Наставни садржаји	Број часова	Активности у васпитно-образовном раду	Основне методе и начини рада у току реализације програма	Циљеви и задаци садржаја програма	Корелација
1.ЖИВОТНА СРЕДИНА	6	<ul style="list-style-type: none"> - слуша - разговара - посматра - открива - сазнаје - илуструје 	<ul style="list-style-type: none"> - дијалогска - демонстративна - патиципативна - истраживачка - илустративна - игра 	<ul style="list-style-type: none"> - развити одговорност према очувању животне средине - упознати услове живота - упознати биљни и животињски свет и 	ПД, СЈ

		- прави		творевине људског рада	
2.ПРИРОДНЕ ПОЈАВЕ И ПРОМЕНЕ У ЖИВОТНОЈ СРЕДИНИ	5	- посматра - прати - уочава - бележи - разговара - илуструје	- дијалoшка - демнoстрaтивнa - истрaживaчкa - илустрaтивнa	- уочавати и описивати основне појаве и промене у животној средини - развијати истраживачки дух, самосталност и стваралаштво	ПД, СЈ,ЛК
3.ЗАГАЂИВАЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	8	- слуша - посматра - бележи - уочава - презентује - илуструје	- дијлoшкa - демoнстрaтивнa - истрaживaчкa - илустрaтивнa	- уочавати и описивати основне појаве које угрожавају животну средину - изграђивати личне критичке ставове према загађењу животне средине	ПД, СЈ
4.ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЗАШТИТА ЗДРАВЉА	17	- слуша - разговара - брине - користи - истражује - бележи - илуструје - игра се и имитира	- дијалoшкa - текстурaлнa - истрaживaчкa - илустрaтивнa - игрa улогa	- формирати навике и развијати одговоран однос према себи и животној средини - стицати знања о правилној и здравој исхрани, а све у циљу очувања здравља - развијати радозналост, ктитичност, самокритичност и креативност	ПД,СЈ

НАПОМЕНА: У току године су могуће корекције плана ради усклађивања садржаја часа чувара природе са часовина обавезних и изборних предмета за тематске дане, као и ради корелације са другим предметима, а у складу са датумима који се обележавају.

НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА НАСТАВНОГ ПРОГРАМА

- вербални (монолошки и дијалoшки)
- метод демонстрације (приказивање, илустрације, цртежи)
- метод драматизације
- учење путем открића
- експериментални метод

Садржаји овог програма усмерени су на примену и практичну реализацију знања стечених у предходним разредима. Поред описивања, цртања, огледа, играња, реализација се врши и ван шлолског простора, у непосредном окужењу, школи у природи, излетима, рекреативној настави (посматрањем, праћењем, истраживањем, сакупљањем и организовањем разних акција). Учитељ самостално и у договору са ученицима креира време, место извођења и број часова за одређене програмске садржаје; примена и практична реализација стечених знања у претходном разреду; коришћење очигледних средстава и различитих извора знања, примена рачунара; искуствено учење ван школског простора, у ближем и даљем окружењу школе, на настави у природи и излетима; сазнајна мотивација ученика.

Праћење остваривања наставних садржаја: на сваком часу вредновање од стране ученика и наставника, лична евиденција наставника

ОД ИГРАЧКЕ ДО РАЧУНАРА

Циљеви и задаци

- Развијање моторичких способности уз коришћење материјала, прибора, алата, уређаја и рачунара;
- развијање креативности, логичког мишљења и способности комбиновања;
- развијање конструкторских вештина;
- упознавање и употреба образовних програма;
- упознавање једноставног програма за цртање и одговарајуће “алате”;
- развијање умења и вештина за коришћење материјала, прибора, алата и рачунара у игри и свакодневном животу;
- развијање способности решавања једноставних задатака уз помоћ рачунара.

Тематска структура – 36 часова

Наставни садржаји	Број часова	Активности у васпитно-образовном раду	Основне методе извођења програма	Циљеви и задаци садржаја програма	Корелација
Правимо и конструишемо	6	-употребљ. -склапају -бирају -постављају -поправљају -примењују	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	-развијање моторичких способности уз коришћење материјала, прибора и алата -развијање конструктор. вештина -развијање креативности, логичког мишљења и способности комбиновања	Сј, ЛК,МК, ПД,МАТ
Играмо игрице	4	-рад са дискетом и ЦД-ом -покретање, затварање програма, прозора -учитавање програма	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	- развијање умења и вештина за коришћење рачунара у игри -развијање кретивности у раду -развијање сарадње и узајамне помоћи	Сј,Мат
Компјутерски буквар	4	-покретање програма за забаву, рачунање и учење -примена рачунара у појединим наставним предметима	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	-пазивијање способности решавања једноставних задатака уз помоћ рачунара	МАТ, Сј
Играмо се и цртамо	6	-упознавање и покретање једност. програма за	- фронтални - индивидуални - групни	-развијање логичког мишљења, спретности и креативности при коришћењу једноставног	ЛК

		цртање и коришћење одговарајућих алата	- рад у пару	програма за цртање	
Пиши-бриши	4	-покретање програма за писање -унос текста -сређивање, чување, снимање и штампање текста	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	-оспособљавање ученика за унос, уређивање, чување, снимање и штампање текста -развијање смисла за лепо и уредно	СЈ,ЛК
Рачунамо-рад са калкулатором	4	-покретање програма -примена рачунара у математици	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	-практична примена рачунара као калкулатора	
Креирамо и стварамо	8	-електронска пошта -креирање поште -слање и примање поште -креирање писма, честитке, позивнице...	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	-развијање кретивних и конструктивних активности: креирање писма, честитке, позивнице...	СЈ.

НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА НАСТАВНОГ ПРОГРАМА

- вербални (монологски и дијалогски)
- метод демонстрације (приказивање, показивање, илустрације, цртежи)
- истраживачки метод
- учење путем открића
- примена и практична реализација стечених знања у претходним разредима; константно прожимање радно техничких и информатичких садржаја; осмишљене наставне ситуације у којима ученици реализују задатке и развијају радозналост; коришћење приручне литературе за наставника и ученике; коришћење рачунара; примена наученог о коришћењу рачунара у настави, организовање различитих свечаности; мотивација ученика да проналазе различите опције за решавање задатог или самостално осмишљеног задатка.

Праћење остваривања наставних садржаја: на сваком часу вредновање од стране ученика и наставника, лична евиденција наставника

НАРОДНА ТРАДИЦИЈА

Циљ и задаци

Увођење најмлађих нараштаја кроз одговарајућу наставу усмерену на ревитализацију традиције, један је од начина да се спречи убрзано одумирање многих важних елемената традицијске културе и њихов нестанак из праксе, односно из самог живота. Правилним, одмереним и правовременим пласирањем информација о народној традицији постижу се и многа друга добра, као што су стицање свести о себи самом и свом месту у свету сличних и различитих, формирање представе о континуитету и укорењености и сл. Концепција наставе овог изборног предмета посебан нагласак ставља на локалну народну традицију, чиме се у мултинационалној и мултиконфесионалној средини, каква претеже у Србији, чувају права и особености мањина и њихов

идентитет. Намера је да се ученику овај изборни предмет понуди током првог циклуса, али се отвара могућност и за даље опредељење, почетком наредног циклуса, све до краја општег образовања.

Општи циљ:

Остварити директно увођење ученика у активности ревитализације традиције кроз непосредно упознавање материјалне и духовне традицијске културе свог народа и народа у ужем и ширем окружењу.

Задаци:

Усвајање елементарних знања о:

разлици између фолклорног и актуелног окружења, и то кроз:

- упознавање са основним фолклорним текстовима (бајке, легенде, приче, песме, пословице);
- упознавање са дечјим фолклором (игре и кратке текстуалне форме као што су загонетке, успаванке, разбрајалице итд.);
- усвајање елементарних знања о носећим наставним мотивима (различити за сваки разред у првом циклусу);

годишњем циклусу, и то кроз познавање:

- основних разлика између градског и сеоског начина живота,
- основних сезонских радова,
- основних обичајно-обредних радњи везаних за те радове,
- основних и општих празника,
- обичајно-обредних радњи везаних за те празнике.

Тематска струкура - 36 часова

Р.број	Наставне теме	Број часова
1.	Питај своју баку	5
2.	Радови и празници	6
3.	Хлебови и исхрана	4
4.	Биљке и пролећно лековито биље	3
5.	Кућа	4
6.	Традиционални занати	14
Укупно:		36

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА НАСТАВНОГ ПРОГРАМА

Овај изборни предмет би требало схватити као интердисциплинарно средство за лакше савлађивање нових и непознатих чињеница и приступити методологији наставних предмета из области уметности.

Ученици само на појмовном нивоу треба да упознају науку, установе и друштва која се баве очувањем и неговањем народне традиције.

Пожељно је да ученици израде неке музичке инструменте и покушају да свирају на њима; организовањем изложби и приредби како би показали стечена знања, умења и вештине.

Излет ће се извести у временском периоду мај-јун, у одељењима која се нису определила за Наставу у природи

Праћење остваривања наставних садржаја: на сваком часу вредновање од стране ученика и наставника, лична евиденција наставника

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ

Циљ и задаци часа одељењског старешине су: развијање и неговање моралних особина, ставова и уверења ученика, упознавање са правилима школског живота и рада, утицање на формирање навика чувања материјалних добара, формирање позитивних односа према другима, развијање правилног односа према раду, упознавање значаја поштовања правила понашања у различитим ситуацијама. У годишњим плановима рада за сваку годину биће урађена листа са темама.

НАПОМЕНА: У току године ће се усклађивати садржаји часова ЧОС-а са часовима обавезних и изборних предмета, као и са активностима поводом празника и прослава који се обележавају на нивоу државе, града и школе (то је разлог изостављања редних бројева).

ДРУШТВЕНЕ, ТЕХНИЧКЕ, ХУМАНИТАРНЕ, СПОРТСКЕ, КУЛТУРНЕ И ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ - 36 ЧАСОВА

Наставни садржаји	Окрвирни број часова	Активности у васпитно-образовном раду	Основне методе и начини рада у току реализације програма	Циљеви и задаци садржаја програма
КУЛТУРА	13	- учествује - пева - пере - рецитије - прави - црта	- текстуална - илустративна - дијалогска - стваралачка	- развијати креативност, оригиналност и стваралаштво - развијати општу културу
ЛИКОВНО СТВАРАЛАШТВО	12	- посматра - уочава - анализира - ствара - процењује	- демонстративна - стваралачка - игра	- развијати машту, оригиналност, и смисао за лепо
ЛИТЕРАРНО СТВАРАЛАШТВО	8	- слуша - чита - пише - бележи - описује - рецитије	- текстуална - илустративна - дијалогска - стваралачка - демонстративна	- богати речник - увежбати писмено и усмено изражавање - неговати и развијати дечје стваралаштво и креативност
МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	3	- пева - слуша - свира - игра - ствара	- аудио - стваралачка - демонстративна - игра	- развјати музичку писменост - неговати ритам - подстицати стваралачке способности - развијање осећаја за припадност колективу

Корелација: Ове активности везане су за све наставне предмете

ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ НА ОСНОВУ ДАТИХ ТЕМА
✓ Учесће у хуманитарним акцијама (једна од њих је "За срећније детињство")
✓ Учесће у активностима током Дечје недеље
✓ Посете биоскопу, позоришту, музеју, изложбама у Градској галерији и Јокановића кући

✓ Припреме програма и учешће у прослави Дана школе
✓ Припреме програма и учешће у прослави Савиндана
✓ Обележавање Дана жена, Дана вода, Дана Планете... (израда честитки, поклона, паноа)
✓ Дан дружења ученика разредне наставе
✓ Обележавање Ускрса (бојење ускршњих јаја)
✓ Уређење учионица и холова (ученички радови, цвеће)
✓ Активности током боравка на настави у природи или излету
***План је дат оквирно, а реализује се од 36 до 72 часа.

ПЛАН И ПРОГРАМ ОРГАНИЗАЦИЈЕ НАСТАВЕ У ПРИРОДИ

ЦИЉ:

Циљ организовања наставе у природи јесте остваривање одговарајућих садржаја наставних и ваннаставних активности из Школскиг програма, у климатски погодном месту; повезивање теоријског са практичним , путем непосредног посматрања у природи, уочавања и закључивања; утицање на побољшање здравља ученика и на укупни физички, психо - социо - емотивни развој личности; развијање еколошке свести и подстиче на лични и колективни ангажман.

ЗАДАЦИ:

- Побољшање здравља, физичких способности, здравствених и хигијенских навика код ученика;
- Осамостаљивање ученика у реализацији различитих активности;
- Проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава у природи ;
- Упознавање објеката и феномена у природи и уочавање узрочно - последничних односа у конкретним природним и друштвеним условима;
- Упознавање начина живота и рада људи појединих крајева;
- Развијање позитивног односа према: националним, културним и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, позитивним социјалним односима, као и схватање значаја здравља и здравих стилова живота;
- Развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика;
- Подстицање испољавања позитивних емоционалних доживљаја;
- Повезивање теоретских знања са практичним активностима у амбијенталном окружењу;
- Социјализација ученика и стицање искуства у колективном животу.

Структура делатности образовно-васпитног процеса наставе у природи :

1. Настава:

- обавезна
- изборна

2. Ваннаставне активности:

- Посете (културно-сазнајног карактера)
- Рекреативно-забавне активности

Начин извођења предвиђених садржаја усклађен је са Школским програмом од првог до четвртог разреда:

1.Настава ће се одвијати у амбијенталним условима, кроз посете (културно-сазнајног карактера) и рекреативно забавне активности. Ученици ће примењивати стечена знања кроз разне форме активног и амбијенталног учења; стицаће знања кроз посматрање , уочавање, откривање, упоређивање, истраживање. У

новим условима биће подстакнуто њихово самостално језичко уобличавања прикупљених података и њихово презентовање, као и стицање знања на принципу очигледности, систематичности, поступности, практичности.

Начин извођења предвиђених садржаја усклађен је са Школским програмом за први разред:

1. Часови обавезних и изборних предмета ће се одвијати по распореду прилагођеним условима рада наставе у природи. У току боравка одређени наставни садржаји биће реализовани у оквиру практичног и стваралачког рада у току излета и посета, као и за време спортских и културно-забавних активности.

2. Излети, посете и шетње биће организовани свакодневно уз договор са стручним сарадником одмаралишта и у току њих ће се реализовати различити задаци. Напомена (планирани излети зависе од временски услова)

3. Друштвене и друге активности биће организоване сваке вечери, а у оквиру њих организоваће се : квизови знања, надметања у рецитовању, плесу, песми, шали, имитацијама,...

4. Спортске активности ће се свакодневно организовати и почињаће јутарњом гимнастиком, настављаће се различитим теренским и спортским играма (штафетне игре, такмичарске игре лоптом, турнир у фудбалу, између две и четири ватре, надвлачење конопца).

Тематска структура програма наставе у природи

Наставне области	број часова	Активности ученика у образовно – васпитном раду	Основне методе и начини рада у току реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
СРПСКИ ЈЕЗИК	6	<ul style="list-style-type: none"> - посматрање - уочавање - причање - постављање питања - описивање - писање - читање 	<ul style="list-style-type: none"> - дијалогска - текстуална - писаних радова - излагања 	<ul style="list-style-type: none"> - Развијање способности посматрања и уочавање облика, боја и звукова у природи - Доживљавање лепог у природи и сталних промена у њој - Богађење речника - Упућивање ученика да доживљено исказују речима и сликом - Изражавање сопственог утиска
МАТЕМАТИКА	6	<ul style="list-style-type: none"> - упоређивање - процењивање - израда задатака - уочавање - мерење - закључивање 	<ul style="list-style-type: none"> - дијалогска - демонстративна - писаних радова - текстуална 	<ul style="list-style-type: none"> - Примена стечених знања о мерењу и јединицама мера - Утврдити и продубити стечена знања о сабирању и одузимању двоцифрених бројева - Примена стечених знања кроз решавање текстуалних задатака из свакодневних ситуација
ПРИРОДА И ДРУШТВО	3	<ul style="list-style-type: none"> - уочавање сличности и разлика - препознавање - именовање - уређивање окружења - одржавање хигијене 	<ul style="list-style-type: none"> - дијалогска - демонстративна - очигледности - практичних радова - писаних радова - експериментална 	<ul style="list-style-type: none"> - Усвајање основних временских одредница – сналажење у времену и простору - Уочавање и опажање живе и неживе природе у непосредној околини - Развијање одговорног односа према окружењу - Уочавање и именовање различитих временских промена

МУЗИЧКА КУЛТУРА	1	<ul style="list-style-type: none"> - певање - играње - слушање 	<ul style="list-style-type: none"> - дијалoшка - демонстративна 	<ul style="list-style-type: none"> - Извођење народних дечјих игара - Учење нове песме - Развијање осећаја за ритам и мелодију - Подстицање расположења и ведрине
ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ	4	<ul style="list-style-type: none"> - шетање - трчање - такмичење - савладавање природних препрека - одржавање личне хигијене 	<ul style="list-style-type: none"> - демонстративна - дијалoшка - самосталног рада 	<ul style="list-style-type: none"> - Развијање издржљивости, истрајности и упорности - Развијање хигијенских навика ради ефикаснијег очувања здравља, повећања отпорности организма од штетног утицаја савременог начина живота - Развијање координације, гipкости, равнотеже и експлозивне снаге
ЛИКОВНА КУЛТУРА	2	<ul style="list-style-type: none"> - посматрање - уочавање - прикупљање - обликовање - цртање 	<ul style="list-style-type: none"> - дијалoшка - демонстративна - експериментална - практичних радова 	<ul style="list-style-type: none"> - Развијање код ученика смисла за спајање различитих материјала и предмета како би добили нову, занимљиву целину, и то посматрањем и прикупљањем материјала и предмета из непосредног природног окружења - Подстицање оригиналности и креативности код ученика
ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ	1	<ul style="list-style-type: none"> - причање - препознавање својих осећања и осећања других 	<ul style="list-style-type: none"> - дијалoшка - демонстративна 	<ul style="list-style-type: none"> - Развијање другарства и пријатељства - Поштовање разлика - Уважавање својих и туђих потреба - Развијање толеранције и сарадње
ЧУВАРИ ПРИРОДЕ	1	<ul style="list-style-type: none"> - препознавање - именованье - уређивање окружења - одржавање хигијене простора и окружења 	<ul style="list-style-type: none"> - дијалoшка - демонстративна - експериментална - практичних радова 	<ul style="list-style-type: none"> - разумевање појава везаних за непосредну животну средину; - препознавање негативних појава у човековом односу према природу - решавање једноставних проблем-ситуација - самостално и у тиму;
области	бр.ч.	Активности у образовно – васпитном раду	Основне методе и начини рада у току реализације	Циљеви и задаци садржаја програма

ПЕШАЧКИ ИЗЛЕТИ рекреативно – сазнајног карактера	10	<ul style="list-style-type: none"> - шетање - уочавање - учење - препознавање - прикупљање 	<ul style="list-style-type: none"> - излагања - дијалогска - очигледности - практичних радова 	<ul style="list-style-type: none"> - Развијање правилног односа према природи и њеном очувању - Развијање спретности и кондиције у природи - Стицање нових знања - Примена стечених знања на очигледним, природним објектима - Боравак на чистом ваздуху ради очувања здравља
КУЛТУРНО – ЗАБАВНЕ АКТИВНОСТИ	7	<ul style="list-style-type: none"> - играње - певање - креирање - имитирање - такмичење у знању, умењу и вештинама 	<ul style="list-style-type: none"> - демонстративна - практичних радова - игра улога - игров.активности 	<ul style="list-style-type: none"> - Развијање такмичарског духа - Подстицање оригиналности и креативности - Препознавање склоности ученика и карактеристичних особина - Неговање лепоте и задовољства у дружењу
ЧАС ОДЕЉЕНСКОГ СТАРЕШИНЕ	2	<ul style="list-style-type: none"> - причање - размена искустава - учење правила понашања 	<ul style="list-style-type: none"> -излагања -демонстративна -дијалогска 	<ul style="list-style-type: none"> - Развијање другарских односа - Прилагођавање новим условима живота - Подстицање на културно понашање у различитим животним ситуацијама (у посети, шетњи, игри, у ресторану, купатилу, соби, дискотеци, продавници...) - Развијање осећања припадања групи

ПЛАН И ПРОГРАМ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ИЗВОЂЕЊА ИЗЛЕТА

У случају недовољног броја изјашњених ученика за реализацију наставе у природи, могуће је реализовати излет.

ЦИЉ:

Циљ организовања излета јесте остваривање одговарајућих садржаја наставних и ваннаставних активности из Школског програма; упознавање са културним, историјским и духовним наслеђем и привредним достигнућима; упознавање са животом људи са ових простора;

ЗАДАЦИ:

- Проучавање објеката и културно - историјских споменика ;
- Развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика;
- Развијање позитивног односа према културним и естетским вредностима;
- Обилазак станишта биљака и животиња;
- Подстицање испољавање позитивних емоционалних доживљаја;
- Побољшање здравља, физичких способности, здравствених и хигијенских навика код ученика;
- Проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава у природи ;
- Упознавање начина живота и рада људи појединих крајева;
- Развијање поштовања према националним, културним и естетским вредностима;
- Повезивање теоретских знања са практичним активностима у амбијенталном окружењу;
- Социјализација ученика и стицање искуства.

Област	Активности у образовно – васпитном раду	Основне методе и начини рада у току реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
ПЕШАЧКИ ИЗЛЕТИ рекреативно – сазнајног карактера	<ul style="list-style-type: none"> - шетање - уочавање - учење - објашњавање - препознавање - прикупљање 	<ul style="list-style-type: none"> - излагање - дијалогска - амбијентална - практичних радова 	<ul style="list-style-type: none"> - Развијање правилног односа према природи и њеном очувању - Развијање спретности и кондиције у природи - Стицање нових знања - Примена стечених знања на очигледним, природним објектима - Боравак на чистом ваздуху ради очувања здравља